

80. Samtale med P.G. Lindhardt

Interview i Berlingske Tidende 28.12.1952 ved journalist Bent Henrius. P.G. Lindhardt, 1910-88. Teolog og kirkehistoriker. Professor ved Århus Universitet.

Er der et liv efter døden?

Det er der ifølge den sædvanlige fortolkning af Biblen. Den kristne tro på et liv efter døden har givet mange mennesker håb, men giver kristendommen os ret til at tro på en fortsættelse af livet efter døden? Tolker præsterne Biblen rigtigt, når de begravelseslover de pårørende, at de engang skal mødes med den døde igen? Det gør de ikke, mener professor, dr.theol. P.G. Lindhardt i Århus. Ved Askovs efterårsmøde gik han skarpt imod de præster, der erstatter evangeliets forkyndelse med religiøsitetens tro på gen-synet.

Ikke uventet har disse udtalelser bragt mange af kirkens mænd i oprør. Man har rettet skytset mod teologen i Århus, der aldrig har været bange for sin mening, og som vel må siges at besidde de hjørnetænder, man så ofte efterlyser hos Folkekirkens præster i dag.

Jeg forstår godt, man falder over mig, siger professor Lindhardt. Men i Askov sagde jeg kun, hvad jeg siger, når jeg prædiker i *Vor Frue Kirke* i Århus. Grundsynspunktet er det, at man må gøre front mod den kristeligt fortolkede udviklingslære, der ophæver døden som menneskets absolute grænse.

Den kristne tro er et håb til Gud, men den indeholder ikke løfter af nogen art om en fremtidig tilværelsesform. Alle forventninger derom er drømme, som må stå for ens egen regning. Jeg skal ikke berøve nogen troen på et liv efter døden, men blot sige, at evigt liv er nutid og ikke fremtid, og at fremtidsdrømme ikke er kristendom.

Bibelens billeder

Tales der ikke ofte i Biblen om et evigt liv som fremtid?

Jo, men Biblen er mange ting. Den er jo ikke faldet ned fra Himlen, men er et historisk værk, hvoraf langt den største del er jødisk historie og religionshistorie. Man kan da ikke uden videre overføre tanker fra Det gamle Testamente til kristendommen.

Men Det nye Testamente taler også om et liv efter døden?

Ja, men altid i billedets form, i poetisk form. Dermed ikke sagt, at poesi er løgn, men den er ikke håndgribelig. Når en digter taler om hjertesmerter udtrykker han jo noget højest reelt, uden dog at sige noget af medicinsk værdi for hjertesygdomme.

Jeg får tit stukket ordet fra Johannesevangeliet ud: „I min faders hus er der mange boliger.“ Siger det måske noget om fremtiden? Det er en lignelse, som just forkynder, at fremtiden er Guds, og det meste af Det nye Testamente er en sådan lignelsestale. Det handler jo om Guds Rige, som man ikke har set, og som derfor må udtrykkes ved noget, det „ligner“, en mand, der strør sit sædekorn overdådigt til alle sider, en kone, der holder gulde og byder alle de uværdige med.

Men et billede er ikke det samme, som den virkelighed, det ligner. Om Guds Rige findes på en fjern klode kommer ikke os ved. Skal det angå os, må det billedligvis kunne udtrykkes på vort eget sprog og sådan, at det svarer til vore egne erfaringer. Siger man, at Guds Rige bogstaveligt er et slot med mange sale, giver det ingen mening. Vi kan ikke forestille os noget ved det. Vi kender nu engang kun til det af biologi og psykologi bestemte liv på jorden, og dertil må vi holde os.

Hvad så med Jesu ord „I dag skal du være med mig i Paradis“?

Det læser man som regel, som om der stod „i morgen“. Skal et sådant ord have nogen mening, må det betyde, at hvor Kristus er – om det så er i den yderste nød – der er Paradis. Som fremtidsløfte er det værdiløst. Det gælder nu.

Dommedag er nu

De tror ikke på Dommedag?

Jo, hver dag er Dommedag. Tænk på den store domsscene, hvor færene skilles fra bukkene. Den mytologiske ramme, hvori denne lignelse foregår, er fremtidig, men indholdet sandelig ikke. De på den højre side ved ikke, hvorfor de står der. De på den venstre side ved heller ikke, hvorfor de står netop der.

Men „kongen“ i lignelsen, gennem hvem fortælleren taler, siger: Hvad I har gjort (eller ikke gjort) mod mine mindste brødre, det har I gjort (eller ikke gjort) imod mig. Det vil sige, at afgø-

relsen er overladt til en selv. Det er ens egne afgørelser, der i hvert enkelt tilfælde bestemmer ens plads til højre eller venstre. Lignelsens form er fremtid, dens indhold er barsk nutid.
[...]

Allen Poulsen
Kristendom i
nutid, 1996

s. 128-129.